

Utangulizi wa kumbukumbu la torati

Kitabu cha tano cha Musa

I. Hili ni kusudi la dhamira ya Kumbukumbu la torati

Muhula "Kumbukumbu la torati" linarejea kwenye daraja la pili la sheria ya Musa.hotuba kubwa. (hapakuwa na habari mpya ilioingizwa katika Kumbukumbu.)

jina la hiki kitabu linafunua kusudi lake: "kumbukumbu" inamaanisha "yapili" na "torati" inamaanisha Dinamaanisha sheria. D Ni urudiaji wa sheria za mlima Sinai. (17:18) Jina la kitabu hiki lilitolewa "nakala" katika 17:18, na inamaanisha "kimenakiliwa."

II. Msitari wa ufunguo:

“ ”Nili iita mbingu na nchi kuiweka siku hii kinyume chenu, ambayo niliyoikeka mbele yenu uzima na kifo,Baraka na laana:kwa hiyo chagua uzima,ilinyote na watoto wenu mpate kuishithat:” (30:19) ”

III. Watu wakuu:

Musa, Yoshua

IV. Dondoo:

- I. Musa' Hotuba ya kwanza kwa watu "Kutazama" (Sura 1-4)
- II. Musa' hotuba ya pili kwa watu "Kutazama juu" (Sura 5-26)
- III. Musa' Hotuba ya tatu kwa watu "Kutazama inje" (Sura 27-33)
- IV. Musa' kifo (Sura 34)

V. wakati matukio yalipo tukia:

1451 K.K.

Miaka 40 huko jangwani Yoshua anakuwa badala ya Musa

Highlights from Deuteronomy

I. Kumbukumbu la torati ni kitabu cha kukumbuka

“Jiangalieni wenyewe, na tunzeni nafsi zenu kwa bidii, msije mkasahau mambo ambayo macho yenu yaliyaona, yasije yakaondoka mioyoni mwenu siku zote za maisha yenu; bali wafundisheni watoto wenu, na watoto wa watoto wenu;

Kizazi cha kale kile kilicho ondoka Misri kilifia njiani, isipokuwa Yoshua na Kaleb (1:36; Hes. 32:12), na kizazi kipya lazima kiwe nasheria za kale walivyowa katika kusikia kwao.[1]

Kumbukumbu ya ukombozi kutoka Misri ni la kuhitajiwa daima kama kusudi kwa utii. (5:15; 10:12,13) njia ya 1

Kumbukumbu la torati ni sehemu ya muhimu sana ya Pentateuch inaonekana kwa kinatia nguvu na kuendeleza kweli kubwa za vitabu viine vya Biblia, kwa majina:

Uchaguzi wa kiungu kwa umaarufu wa Waisrael katika Mwanzo.

Ukombozi wa Waisrael, wenyekuonekana katika Kutoka.

utakatifu wa kiungu ulivyoenea kwa walawi.

Wivu wa kiungu na uthabiti, katika Hes. (8:2 kusudi la jangwani)

Upendo wa kiungu na ukarimu katika kumbukumbu la torati. (7:6-16)

Kumbuka sheria ya nchi. 4:5

Kumbuka hasahasa Kumb. 4:10; Kut 19:9,16; 20:18; Waeb 12:18-19

II. Miliki nchi

Lakini BWANA alikuchukua, na kukutoa inje ya tanuu ya chuma, na inje ya Misri, kuwa watu wa urithi, kama mlivyo leo hii.

3 kumbukumbu la torati 4:20

1:8,21,39; 2:24,31; 3:18,20; 4:1,5,14,22,26; 5:31,33; 6:1,18; 7:1; 8:1; 9:1,4,5,6,23; 10:11; 11:8,10,11,23,29,31; 12:1,2,29; 15:4; 17:14; 18:14; 19:2,14; 21:1; 23:20; 25:19; 28:21,42,63; 30:5,16,18; 31:3,13; 32:47; 33:23

KUNA VITA YA KUPIGANA!

Kama utasema moyo wako, mataifa haya ni zaidi yangu; jinsi gani nisiwamilikishe?

"Huta waogopa: bali utakumbuka kile Bwana Mungu wako alimfanyia Farao, na wa Misri wote; Kumbukumbu la torati 7:17,18 "

III. Usishindane au Kumiliki

Umiliki wa Esau kumbukumbu la torati 2:4,5

Umiliki wa Lutu Kumbukumbu la torati 2:9,19

IV. Yoshua, mwana wa Nuni

Na Yoshua mwana wa Nuni aliyejawa na roho ya hekima;kwa sababu musa alimwekea mikono juu yake;na wana Waisrael walimsikia,na kufanya kama Bwana alivyo mwamuru Musa.-Kumbukumbu la torati 34:9

Bwana anamwamru musa kumtia Yoshua moyo katika huduma yake. 1:38; 3:28

huduma ya Yoshua inawasababisha wa Israel kumiliki urithi wao. 1:38; 31:3,7

Yoshua aliitwa na Musa mfanikishaji. 31:14

Musa anamwaagiza Yoshua. 31:23

Musa na Yoshua wako bega kwa bega. 32:44

V. Majitu

VI. Watu wa saizi kubwa

Waemi Waanaki Zamzummims

Waemi alikaa pale kwa muda uliopita,watu wakuu,na wengi,na warefu,kama vile Waanaki;lakini wa Moabu wana waita wa Emimu.Kumbukumbu la torati 2:10,11

Kwa hiyo nchi ya majitu pia ilihesabiwa:majitu walikaa pale kwa kipindi cha zamani;na Waamoni huwa ita Wazamuzamu;Taifakubwa,na weengi, na warefu,kama waanakaki;bali Bwana aliwaharibu mbele yao;na kuwafanikisha wao,na kukaa katika nafasi yao: -Kumbukumbu la torati 2:20,21

VII. Og Mfalme wa BashaniWa mwisho kwamajitu

Kwa maana Ogu mfalme wa Bashani alikuwa baki la mabaki ya majitu;tazama,kazi yake yakutengeneza vitanda ilikuwa kazi yakutengeneza vitanda vya vyuma; haikuwa katika Raba ya wana wa Waamoni? dhira tisa zilikuwa ndefu palepale,dhira nane zilizochanaganywa pamoja nayo,baada ya dhira ya mtu. Na pumziko la Wagileadi, na wabashani wote,kuwa ufalmewa Ogu,alitoa 1 nusu ya kabla ya Manase;eneo lote la Argobu,pamoja na bashani yote,ilokuwa inaitwa nchi ya majitu.

Kumbukumbu la torati 3:11,13

Kitanda chake kilitengezwa kwa chuma na kilikuwa 13.5 na marefu na upana miguu 6!

MAANDISHI YA MWISHO:

[1]kutoka Dr. Herbert Lockyer's, Vitabu vyote na sura za Biblia